

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Urszula Persak
Protokolant:	Stażysta Michał Biezuński

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2016 r. w Szczecinie na rozprawie
sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki akcyjnej z siedzibą we W.
przeciwko B. P.
o zapłatę

I. zasądza od pozwanej B. P. na rzecz powódki (...) Bank (...) Spółki akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 5.748,23 zł (pięciu tysięcy siedmiuset czterdziestu ośmiu złotych i dwudziestu trzech groszy) wraz z odsetkami umownymi liczonymi od kwoty 5.087,74 zł (pięciu tysięcy osiemdziesięciu siedmiu złotych i siedemdziesięciu czterech groszy) w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 4 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, nie wyższej jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,

II. odstępuje od obciążania pozwanej B. P. kosztami postępowania poniesionymi przez powódkę (...) Bank (...) Spółkę akcyjną z siedzibą we W..

Sygn. akt II C 1539/15

UZASADNIENIE

W dniu 14 lipca 2015 roku powódka (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od B. P. kwoty 5.748,23 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 5.087,74 zł od dnia 4 lipca 2015 roku do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 72 złotych.

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 9 października 2009 roku udzielił pozwanej kredytu na podstawie umowy pożyczki gotówkowej w wysokości 7.574,86 złotych. Pozwana była zobowiązana do spłaty kredytu zgodnie z harmonogramem spłaty. Pomimo wezwań i monitów pozwana nie wywiązała się z obowiązku spłaty. W związku z czym po upływie terminu, do którego pozwana była zobowiązana uregulować zadłużenie, całość stała się wymagalna. Powódka pismem z dnia 1 kwietnia 2015 roku wezwała pozwaną do spłaty wymagalnego zobowiązania. Na dochodzoną należność składają się: należność główna w kwocie 5.087,74 złotych, odsetki za okres od dnia 9 października 2012 roku w kwocie 485,49 zł do dnia wystawienia W. z Książ Banku, koszty, opłaty i prowizje w kwocie 175 zł., dalsze odsetki naliczane od dnia następnego po dniu wystawienia W. z Książ Banku do dnia zapłaty obliczone od kwoty

niespłaconego kapitału tj. kwoty 5.087,74 zł według zmiennej stopy procentowej wyznaczonej jako 4 – krotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym.

W dniu 24 września 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem powoda. Odpis nakazu zapłaty został skutecznie doręczony pozwanej w dniu 16 października 2015 roku. W zakreślonym terminie pozwana wniosła pismo z prośbą o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty, wskazując jednocześnie, że utrzymuje się z zasiłku przedemerytalnego w kwocie 875 zł netto oraz że nie posiada innych źródeł dochodu ani majątku. Powyższe pismo zostało potraktowane jako skutecznie wniesiony sprzeciw od nakazu zapłaty, co spowodowało, iż przedmiotowe orzeczenie utraciło w całości swoją moc.

Postanowieniem z dnia 27 października 2015 roku sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Szczecin – Centrum w Szczecinie.

W uzupełnieniu wniesionego pozwu powódka podniosła, że nie wyraża zgody na umorzenie zobowiązania, odstąpienie od spłaty części zobowiązania wykazanego pozwem, ratalne ustalenie spłaty zobowiązania oraz zwolnienie pozwanej z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w sprawie. W jej ocenie rozłożenie zobowiązania na raty naruszyłoby słuszny interes powódki jako wierzyciela. Nadto dotychczasowe zachowanie pozwanej względem obowiązku spłaty zobowiązania, nie wskazuje, że rozłożenie należności na raty urzeczywistni, bądź usprawni odzyskanie przez wierzyciela zasądzonej kwoty.

Na rozprawie w dniu 18 maja 2016 roku pozwana B. P. potwierdziła w całości okoliczności wskazane w pozwie i uznała powództwo zarówno co do zasady jak i jego wysokości. Wniosła o rozłożenie spłaty na raty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 9 października 2012 roku (...) Bank (...) S.A. we W. zawarli umowę pożyczki gotówkowej nr (...) w kwocie 7.574,86 zł, na okres od dnia 9 października 2012 roku do dnia 9 października 2017 roku włącznie, z oprocentowaniem nominalnym w wysokości 12,39 % w stosunku rocznym. Pożyczkobiorca – B. P. zobowiązała się do terminowej spłaty pożyczki wraz z odsetkami w 60 ratach miesięcznych, płatnych do dnia 9 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od 9 listopada 2012 roku.

Zgodnie z § 1 pkt 15 umowy pożyczki gotówkowej za okres opóźnienia w spłacie raty lub jej części Bank naliczał odsetki od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne). Stopa odsetek karnych miała charakter zmienny i była równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy lombardowej NBP.

Pozwana pożyczki nie spłaciła.

Pismem z dnia 31 marca 2015 roku (...) Bank (...) S.A. wypowiedział pozwanej umowę pożyczki, w całości z 30-dniowym okresem wypowiedzenia. Jednocześnie bank poinformował, że po upływie okresu wypowiedzenia cała należność z tytułu udzielonej pożyczki stanie się wymagalna. W treści pisma wskazano, że wymagane należności liczone na dzień 31 marca 2015 roku wynosiły łącznie kwotę 6.112,27 zł.

Pozwana wezwanie odebrała dnia 16 kwietnia 2015 roku. Należności wobec powódki nie spłaciła.

Niesporne, a nadto dowód :

- umowa pożyczki gotówkowej nr (...) – k. 25-31,
- pismo potwierdzenie danych do wniosku nr (...) – 32,
- pismo rozkład spłaty kredytu dotyczący umowy nr (...) – k. 33,
- zestawienie wpłat dokonanych na rachunek techniczny kredytu – k. 34,

-wypowiedzenie umowy – k. 35,

-potwierdzenie odbioru – k. 36.

Zobowiązanie pozwanej B. P. wobec powódki (...) Bank (...) S.A. we W. na dzień 3 lipca 2015 roku wynosi w sumie 5.748,23 zł. Na powyższą należność składają się następujące składowe:

- 5.087,74 zł - tytułem należności głównej,

-485,49 zł. tytułem odsetek za okres od dnia 9 października 2012 roku do dnia 3 lipca 2015 roku,

- 175 zł. tytułem opłat i prowizji.

Pozwaną obciążają ponadto dalsze odsetki od dnia 4 lipca 2015 roku, od kwoty 5.087,74 zł, w wysokości 4 – krotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Niesporne, a nadto dowód:

-wyciąg z ksiąg Banku z dnia 3 lipca 2015 roku – k. 23- 24.

B. P. oprócz przedmiotowej zaległości posiada jeszcze zadłużenie u powódki, powstałe na karcie kredytowej, wynoszące około 3.000 zł. Powyższe zadłużenie jest egzekwowane przez komornika na podstawie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego w kwocie 250 - 260 zł miesięcznie. Prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem, nie ma nikogo na utrzymaniu. Pozwana otrzymuje świadczenie przedemerytalne w wysokości 870 zł miesięcznie, zaś jej mąż jest na emeryturze i z tego tytułu uzyskuje stały miesięczny dochód w wysokości 1.900 zł. Mąż pozwanej nie posiada żadnych zaległości ani zadłużeń, nie są przeciwko niemu prowadzone również żadne postępowania egzekucyjne. Pozwana wraz z mężem mieszka w lokalu wynajmowanym od gminy. Z uwagi na zadłużenie gmina wypowiedziała umowę najmu i wystąpiła z pozwem o wydanie, zapadł prawomocny wyrok eksmisyjny. Gmina nie wykonuje jednak wyroku, bowiem pozwana zobowiązała się spłacić zadłużenie. Miesięczne wydatki w gospodarstwie domowym pozwanej tytułem czynszu i innych opłat wynoszą ok. 1.337,50 zł. Podała, że jest w stanie spłacać zasądzone w niniejszej sprawie zadłużenie w ratach po 200 zł miesięcznie.

Dowód:

- zeznania B. P. k. 46-47

Sąd zważył, co następuje:

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. przeciwko B. P. o zapłatę zasługiwało na uwzględnienie w całości. Podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowiły postanowienia umowy pożyczki zawartej w dniu 9.10.2012r. pomiędzy pozwaną a powodowym Bankiem. Niezależnie od postanowień umowy pożyczki podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowi również przepis art. 720 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Podstawowym obowiązkiem pożyczkodawcy jest wydanie drugiej stronie przedmiotu pożyczki, natomiast obowiązkiem pożyczkobiorcy jest zwrot przedmiotu pożyczki w umówionym terminie. W niniejszej sprawie powódka domagała się zwrotu udzielonej pożyczki wraz z opłatami i odsetkami wynikającymi z umowy pożyczki gotówkowej nr (...).

Podkreślić należy, że pozwana B. P. już w trakcie trwania elektronicznego postępowania upominawczego przed sądem w Lublinie pismem datowanym z dnia 19 października 2015 roku uznała powództwo w całości, wnosząc jedynie o rozłożenie na raty zasądzonej należności. Powyższe pismo, zostało jednak uznane za sprzeciw od nakazu zapłaty, w

związku z powyższym nakaz zapłaty z dnia 24 września 2015 roku utracił moc, zaś sprawa została przekazana do rozpoznania tut. Sądowi.

W ocenie Sądu procedującego w tym składzie Sąd w Lublinie przedwcześnie uznał pismo pozwanej za sprzeciw od nakazu zapłaty. Pozwana bowiem we wniosku z dnia 19 października 2015 roku nie kwestionowała swojego zadłużenia, nie chciała zaskarżyć wydanego orzeczenia, a jedynie zwróciła się z prośbą o rozłożenie go na raty. Tym samym Sąd w Lublinie winien wezwać B. P. do uzupełnienia braków formalnych przedmiotowego pisma, poprzez wskazanie, czy owe pismo stanowi sprzeciw od nakazu zapłaty czy wyłącznie wnioski o rozłożenie zasądzonej należności na raty. W tym drugim zaś przypadku Sąd winien pouczyć pozwaną, o tym, iż z takim wnioskiem powinna się zwrócić bezpośrednio do wierzyciela, albowiem Sąd nie jest władny do rozporządzania powyższą kwotą. Abstrahując od powyższego wskazać należy, że B. P. już na pierwszej rozprawie przed tutejszym Sądem potwierdziła okoliczności wskazane w pozwie, uznając tym samym powództwo w całości, zarówno co do faktu istnienia zadłużenia dochodzonego pozwem jak i jego wysokości.

Zgodnie zatem z art. 213 § 2 k.p.c. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (zob. wyrok SN z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60). Jest to stanowcze, bezwarunkowe oświadczenie woli i wiedzy pozwanego (zob. wyrok SN z dnia 1 czerwca 1973 r., II CR 167/73, OSNC 1974, nr 5, poz. 94, według którego wyrok nie może być oparty na uznaniu, które uzależnia spełnienie dochodzonego pozwem żądania od warunku; odmiennie - por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 7 grudnia 1999 r., I PKN 399/99, OSNP 2001, nr 8, poz. 271). W niniejszej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, iż oświadczenie pozwanej jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Pozwana potwierdziła wszystkie okoliczności zawarte w pozwie. Nie zakwestionowała, że była stroną umowy pożyczki, że nie wywiązywała się z obowiązku ponoszenia opłat wynikających z tej umowy. Nie zakwestionowała również wysokości dochodzonego roszczenia głównego oraz odsetek. Ponadto okoliczności faktyczne przytoczone w pozwie znalazły potwierdzenie w przedłożonych przez powódkę dowodach z dokumentów: umowie pożyczki gotówkowej nr (...), W. z Książ Banku z dnia 3 lipca 2015 roku oraz wypowiedzenia umowy z dnia 31 marca 2015 roku wraz z potwierdzeniem odbioru.

W niniejszej sprawie przyznanie pozwanej co do istnienia zadłużenia i jego wysokości nie budzi wątpliwości Sądu, tym bardziej, że twierdzenia powódki znajdowały odzwierciedlenie w znajdujących się w aktach sprawy dokumentach. Pozwana wniosła jednak o rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty tłumacząc to swoją trudną sytuacją finansową.

Instytucję rozłożenia zasądzonych świadczeń na raty określa art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Jako, że rozłożenie na raty stanowi wyjątek od zasady, że sąd zasądza świadczenie stosownie do ustalonego stanu faktycznego, podkreślić należy, że zgodnie z przyjętą regułą wyjątki od zasady należy interpretować ściśle. Tym samym pozwana chcąc, aby zasądzone od niej świadczenie zostało rozłożone na raty powinna była wykazać, że zaszedł "szczególnie uzasadniony przypadek". W orzecznictwie przyjmuje się, że „szczególnie uzasadnione przypadki” mają miejsce wówczas, gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny, czy też zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzonych świadczeń przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Art. 320 k.p.c. zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako "moratorium sędziego"; obok charakteru procesowego ma także cechy normy materialnoprawnej (m.in. K. P., M. P.). Podstawą zastosowania przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki.

Powołany przepis określa szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dając sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2014 r., w sprawie V CSK 302/13, opubl. w systemie informatycznym).

Brak po stronie pozwanego aktywności w ratałnej spłacie zobowiązania mimo złożonej deklaracji nie stwarza realnej perspektywy, że powód w sposób efektywny z tej formy spłaty będzie mógł skorzystać. (vide: Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach I Wydziału Cywilnego z dnia 22 kwietnia 2015 r., w sprawie I ACa 1109/14). Należy również pamiętać, iż ochrona jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c. nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym. (vide: Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi I Wydziału Cywilnego z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt I ACa 1322/14).

W realiach niniejszej sprawy Sąd nie kwestionując trudnej sytuacji finansowej pozwanej pragnie zwrócić uwagę na dodatkową okoliczność. Otóż, w zawisłej sprawie pozew został złożony w dniu 14 lipca 2015 roku. Następnie w dniu 24 września 2015 roku wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Pozwana pismem z dnia 19 października 2015 roku po raz pierwszy w toku postępowania sądowego wniosła o rozłożenie zasądzonej należności na raty, powołując się na trudną sytuację majątkową. Powyższą prośbę ponowiła już w trakcie rozprawy przed tut. Sądem w dniu 18 maja 2016 roku. Pozwana mimo, że od samego początku nie kwestionowała swojego zadłużenia do chwili obecnej nie uczyniła absolutnie nic w celu rozpoczęcia jego spłaty, nawet w ratach. Tymczasem już w październiku 2015 roku zadeklarowała wolę ratałnej spłaty dochodzonego roszczenia. Gdyby to uczyniła i rozpoczęła spłatę ratałna zadłużenia, na dzień dzisiejszy jej zaległości wobec powódki byłyby odpowiednio niższe. Przy założeniu, iż miesięcznie pozwana spłacałaby swoje zobowiązanie w ratach po 200 zł, jak zadeklarowała w toku postępowania to od października 2015 roku do maja 2016 roku mogłaby zmniejszyć swoje zadłużenie o 1.600 zł (8 miesięcy x 200 zł). Jednakże pozwana nie podjęła żadnej aktywności w tym kierunku, wobec czego rozłożenie zobowiązania na raty w ocenie Sądu byłoby rozwiązaniem czysto iluzorycznym. Poza tym trzeba wskazać, że pozwana znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Wskazała, że toczy się przeciwko niej postępowanie egzekucyjne, na mocy którego komornik egzekwuje miesięcznie kwotę ok. 250 -260 zł. Ponadto posiada zaległości czynszowe w kwocie około 4.000 zł w stosunku do gminy. Z powyższego wynika, iż pozwana mimo dobrowolnej chęci spłaty zadłużenia, z uwagi na trudną sytuację majątkową, narastające zadłużenie oraz brak dochodów pozwalających na uznanie, że byłaby w stanie terminowo spłacać zasądzone świadczenie w ratach, nie gwarantuje rzeczywistych możliwości ratałnej spłaty zobowiązania, nie dając tym samym realnej możliwości zabezpieczenia interesów powódki. Tym bardziej, że powódka nie wyraziła zgody na umorzenie zobowiązania, odstąpienie od spłaty części zobowiązania wskazanego w treści pozwu jak również na ratałne ustalenie spłaty zobowiązania.

Mając powyższe na uwadze sąd oddalił wniosek pozwanej o rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty oraz orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Orzeczenie o odsetkach za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego znajduje podstawę prawną w przepisie art. 481 par. 1 i 2 k.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto na przepisie art. 102 k.p.c. zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd uwzględniając sytuację materialną i osobistą pozwanej oraz fakt, iż pozwana od samego początku nie kwestionowała dochodzonego roszczenia oraz że już na pierwszej rozprawie uznała powództwo, czym nie doprowadziła do przewlekłości postępowania, odstąpił od obciążania pozwanej kosztami poniesionymi przez powódkę. Norma zawarta w treści art. 102 k.p.c. urzeczywistnia zasadę słuszności i pozostawia w gestii sądu orzekającego ocenę, czy w danej, konkretnej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. zwykle brane są pod uwagę takie okoliczności, które zarówno odnoszą się do faktów związanych z samym przebiegiem procesu, jak i takie, które dotyczą stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony, z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

Charakter zawisłej sprawy, fakt niekwestionowania wytoczonego powództwa oraz kondycja finansowa i sytuacja życiowa pozwanej B. P. dawały podstawę do odstąpienia od obciążania pozwanej kosztami procesu. Zważyć bowiem należy, że pozwana jest w trudnej sytuacji materialnej, posiada zadłużenia z różnych tytułów, ponadto ciąży nad nią widmo eksmisji, która została czasowo wstrzymana z uwagi na oświadczenie pozwanej dotyczące spłaty zadłużenia.

Tym samym zarówno trudna sytuacja finansowa pozwanej jak i fakt uznania powództwa uzasadniały odstąpienie od obciążania jej kosztami procesu poniesionymi przez powódkę.